

DECIZIA (PESC) 2022/1968 A CONSILIULUI**din 17 octombrie 2022****privind o misiune de asistență militară a Uniunii Europene în sprijinul Ucrainei (EUMAM Ucraina)**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 42 alineatul (4) și articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) În concluziile sale din 24 februarie 2022, Consiliul European a condamnat în termenii cei mai fermi agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Federației Ruse împotriva Ucrainei. Acesta și-a reafirmat sprijinul fără echivoc pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute pe plan internațional.
- (2) În concluziile sale din 24 februarie, 24-25 martie și 30-31 mai 2022, Consiliul European a solicitat Rusiei să înceteze imediat agresiunea sa militară pe teritoriul Ucrainei, să își retragă imediat și necondiționat toate forțele și echipamentele militare de pe întreg teritoriul Ucrainei și să respecte pe deplin integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, în cadrul frontierelor sale recunoscute pe plan internațional.
- (3) În concluziile sale din 23-24 iunie 2022, Consiliul European a afirmat, de asemenea, că Uniunea își menține angajamentul ferm de a oferi sprijin militar suplimentar pentru a ajuta Ucraina să își exercite dreptul inerent de autoapărare împotriva agresiunii Rusiei și să își apere integritatea teritorială și suveranitatea. În acest scop, Consiliul European a solicitat Consiliului să lucreze rapid la o nouă intensificare a sprijinului militar.
- (4) Prin scrisoarea din 30 septembrie 2022, ministrul afacerilor externe și ministrul apărării din Ucraina au solicitat împreună sprijin militar pentru Ucraina din partea Uniunii, a confirmat că printre nevoile actuale ale Ucrainei în această privință se numără instruirea militară de bază și colectivă, precum și instruirea militară specializată a personalului în materie de medicină, logistică, protecție chimică, biologică și radiologică, sprijin în domeniul ingineriei, securitate cibernetică și apărare cibernetică și pregătire a instructorilor interarme, fără a aduce atingere altor domenii care s-ar putea să fie de interes în viitor, și a salutat instituirea de urgență în acest scop a unei misiuni de asistență militară a Uniunii în sprijinul Ucrainei.
- (5) La 10 octombrie 2022, Consiliul a aprobat un concept de gestionare a crizelor pentru o posibilă misiune neexecutivă de asistență militară în cadrul Politicii de securitate și apărare comune (PSAC) în sprijinul Ucrainei (EUMAM Ucraina), cu o durată inițială de doi ani după lansarea acesteia.
- (6) EUMAM Ucraina ar trebui să aibă obiectivul strategic de a contribui la consolidarea capacității militare a Forțelor Armate ale Ucrainei (FAU) de a se regenera și de a desfășura în mod eficace operații pentru a permite Ucrainei să își apere integritatea teritorială în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, să își exercite în mod efectiv suveranitatea și să protejeze civilii din Ucraina.
- (7) EUMAM Ucraina va face parte din abordarea integrată a UE în ceea ce privește furnizarea de sprijin Ucrainei, care include măsuri de asistență militară în cadrul Instrumentului european pentru pace (IEP) instituit prin Decizia (PESC) 2021/509 ⁽¹⁾ pentru furnizarea de echipamente militare către FAU. EUMAM Ucraina va coopera cu delegația UE la Kiev și cu misiunea PSAC civilă EUAM Ucraina instituită prin Decizia 2014/486/PESC ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului din 22 martie 2021 de instituire a Instrumentului european pentru pace și de abrogare a Deciziei (PESC) 2015/528 (JO L 102, 24.3.2021, p. 14).

⁽²⁾ Decizia 2014/486/PESC a Consiliului din 22 iulie 2014 privind misiunea Uniunii Europene de consiliere pentru reforma sectorului securității civile în Ucraina (EUAM Ucraina) (JO L 217 23.7.2014, p. 42).

- (8) Ca răspuns la solicitarea Ucrainei de a primi sprijin militar, EUMAM Ucraina ar trebui să asigure instruire individuală, colectivă și specializată pentru FAU, instruire pentru forțele de apărare teritorială ale FAU, precum și coordonarea și sincronizarea activităților statelor membre care sprijină furnizarea de instruire pentru FAU.
- (9) Proiectarea EUMAM Ucraina ar trebui să fie adaptabilă, modulară și flexibilă, astfel încât activitățile sale să se poată adapta rapid la situația din Ucraina și la nevoile în evoluție și pe termen mai lung ale FAU.
- (10) Având în vedere circumstanțele excepționale care rezultă din războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și atât timp cât aceste circumstanțe prevalează, EUMAM Ucraina ar trebui să își desfășoare activitatea pe teritoriul statelor membre, ca o măsură temporară, în concordanță cu articolul 42 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), până când Consiliul decide altfel.
- (11) Comitetul politic și de securitate (COPS) ar trebui să exercite, sub responsabilitatea Consiliului și a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (ÎR), controlul politic asupra EUMAM Ucraina, să îi asigure orientarea strategică și să ia deciziile relevante în conformitate cu articolul 38 al treilea paragraf din TUE.
- (12) Acordul Uniunii privind statutul forțelor (SOFA UE) ⁽³⁾ ar trebui să se aplice unităților și personalului EUMAM Ucraina aflate sub comanda Uniunii și desfășurate pe teritoriul statelor membre. Statutul personalului FAU care participă la organizarea instruirii furnizate de EUMAM Ucraina sau beneficiază de această instruire ar trebui definit în cadrul unor acorduri între autoritățile competente ale statelor membre care găzduiesc instruirea și autoritățile competente din Ucraina. EUMAM Ucraina poate, de asemenea, încheia acorduri cu autoritățile competente din Ucraina cu privire la condițiile în care personalul FAU va fi găzduit de EUMAM Ucraina.
- (13) EUMAM Ucraina ar trebui să fie deschisă participării statelor terțe care împărtășesc aceeași viziune, pe bază de invitație, sub rezerva acordurilor dintre Uniune și respectivele state terțe privind participarea lor și sub rezerva acceptării de către COPS.
- (14) În temeiul articolului 41 alineatul (2) din TUE și în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509, cheltuielile de operare aferente prezentei decizii, care are implicații militare sau în domeniul apărării, urmează să fie suportate de statele membre.
- (15) Având în vedere nevoile unice ale EUMAM Ucraina și condițiile specifice de instituire a acesteia, care rezultă din amploarea instruirii care urmează să fie furnizată și din rapiditatea cu care aceasta trebuie furnizată Ucrainei, este necesar să se stabilească faptul că anumite costuri suplimentare, în plus față de cele care se califică drept costuri comune în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509, vor fi considerate costuri comune pentru EUMAM Ucraina. Pentru EUMAM Ucraina, datorită circumstanțelor excepționale, finanțarea în comun, cu titlu de măsură excepțională, a articolelor necesare pentru sprijinirea persoanelor care beneficiază de instruire din cadrul FAU și a activităților de instruire va permite Uniunii să mobilizeze resursele necesare pentru a oferi sprijin Ucrainei la scara dorită.
- (16) Având în vedere caracterul urgent, muniția și echipamentele sau platformele concepute pentru a aplica o forță letală ar trebui finanțate cât de curând posibil printr-o măsură specifică în cadrul IEP care completează EUMAM Ucraina. Orice alt echipament, inclusiv kiturile individuale de pregătire, ar trebui furnizate în temeiul altei măsuri de asistență. Măsurile de asistență din cadrul IEP ar putea, de asemenea, furniza echipamente specializate și, dacă Ucraina solicită acest lucru, servicii de întreținere și reparare a echipamentelor militare donate Ucrainei în cadrul IEP.
- (17) Pentru a maximiza eficiența în ceea ce privește satisfacerea nevoilor Ucrainei, EUMAM Ucraina ar trebui să își coordoneze activitățile cu parteneri internaționali care împărtășesc aceeași viziune care oferă FAU sprijin militar, în special instruire militară,

⁽³⁾ Acordul dintre statele membre ale Uniunii Europene privind statutul personalului militar și civil detașat în cadrul instituțiilor Uniunii Europene, al comandamentelor și forțelor care pot fi puse la dispoziția Uniunii Europene în contextul pregătirii și îndeplinirii misiunilor menționate la articolul 17 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, inclusiv cu ocazia exercițiilor, și al personalului militar și civil al statelor membre pus la dispoziția Uniunii Europene pentru a acționa în acest context (SOFA UE) (JO C 321, 31.12.2003, p. 6).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Misiune

- (1) Uniunea desfășoară o misiune de asistență militară în sprijinul Ucrainei (EUMAM Ucraina).
- (2) Obiectivul strategic al EUMAM Ucraina este de a contribui la consolidarea capacității militare a Forțelor Armate ale Ucrainei (FAU) de a se regenera și de a desfășura în mod eficace operații pentru a permite Ucrainei să își apere integritatea teritorială în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, să își exercite în mod efectiv suveranitatea și să protejeze civilii din Ucraina.
- (3) Pentru atingerea obiectivului prevăzut la alineatul (2), EUMAM Ucraina furnizează:
 - (a) instruire individuală și colectivă pentru personalul FAU la nivel de bază, avansat și specializat: în special în materie de leadership pentru cei cu experiență redusă, de la nivelul secțiunii/escadronului și al plutonului până la nivelul companiei, al batalionului și al brigăzii, inclusiv instruirea operațională, și pregătirea companiilor, a batalioanelor și a brigăzilor în materie de manevre și tactici colective până la nivel de brigadă, inclusiv consiliere cu privire la planificarea, pregătirea și desfășurarea exercițiilor de tragere cu muniție reală;
 - (b) instruire specializată pentru personalul FAU;
 - (c) instruire pentru forțele de apărare teritorială ale FAU;
 - (d) coordonarea și sincronizarea activităților statelor membre în sprijinul furnizării de instruire pentru FAU.
- (4) Dreptul internațional umanitar, drepturile omului, protecția civililor, inclusiv împotriva violenței de gen, precum și agendele intitulate „Femeile, pacea și securitatea”, „Tineretul, pacea și securitatea” și „Copiii și conflictele armate” sunt pe deplin integrate în planificarea operațională, instruirea și raportarea din cadrul EUMAM Ucraina.
- (5) Până când Consiliul decide altfel și modifică prezenta decizie în consecință, EUMAM Ucraina își desfășoară activitatea pe teritoriul statelor membre.
- (6) Instruirea furnizată de EUMAM Ucraina poate avea loc în mai multe locuri din Uniune, sub rezerva acordului explicit al statului membru gazdă. Aceasta este adaptată la nevoile în evoluție și pe termen mai lung ale FAU.
- (7) Mandatul EUMAM Ucraina este neexecutiv.

Articolul 2

Desemnarea comandamentului

- (1) În ceea ce privește comanda și controlul EUMAM Ucraina, Capacitatea militară de planificare și conducere (MPCC) este comandamentul de operații și asigură, de asemenea, coordonarea generală și sincronizarea la nivel strategic în cadrul EUMAM Ucraina.
- (2) În acest cadru, se instituie la nivel operațional un comandament multinațional de instruire interarme (CAT-C) pe baza unei structuri naționale de comandă și control existente și deja pe deplin operaționale într-un stat membru învecinat în care are loc integrarea componentelor de instruire pentru a genera unități constituite.
- (3) Un alt stat membru pune la dispoziție un comandament multinațional de instruire specială, care comandă activitățile de instruire pe teritoriul său. Respectivul comandament multinațional de instruire specială este instituit pe baza unei structuri naționale de comandă și control existente, pentru a consolida și mai mult oferta de instruire, în deplină coordonare cu CAT-C.

(4) Funcțiile CAT-C și ale comandamentului multinațional de instruire specială, precum și ale altor comandamente de instruire înstatele membre ale Uniunii sunt elaborate în continuare în documentele de planificare relevante, în conformitate cu normele stabilite pentru comanda și controlul la nivel militar în Uniune.

Articolul 3

Numirea comandantului misiunii UE

Directorul MPCC este comandantul misiunii EUMAM Ucraina.

Articolul 4

Planificarea și lansarea EUMAM Ucraina

Decizia privind lansarea EUMAM Ucraina se adoptă de către Consiliu în urma aprobării planului de misiune pentru EUMAM Ucraina, inclusiv a regulilor de angajare ale acesteia.

Articolul 5

Controlul politic și conducerea strategică

(1) Sub responsabilitatea Consiliului și a ÎR, COPS exercită controlul politic și conducerea strategică a EUMAM Ucraina. Consiliul autorizează COPS să ia deciziile corespunzătoare, în conformitate cu articolul 38 din TUE. Respectiva autorizare include competențele de modificare a documentelor de planificare ale EUMAM Ucraina, inclusiv a planului misiunii, precum și a lanțului de comandă. Autorizarea respectivă include, de asemenea, competențele de a lua decizii privind numirea comandanților UE, și anume a comandatului instruirii interarme, a comandantului instruirii speciale și a oricăror alți comandanți UE de instruire. Competențele decizionale cu privire la obiectivele și încetarea EUMAM Ucraina revin în continuare Consiliului.

(2) COPS raportează periodic Consiliului.

(3) COPS primește periodic rapoarte din partea președintelui Comitetului militar al UE (CMUE) în ceea ce privește desfășurarea EUMAM Ucraina. COPS îi poate invita pe comandanții UE la reuniunile sale, după caz.

Articolul 6

Conducerea militară

(1) CMUE supraveghează buna executare a EUMAM Ucraina, desfășurată sub responsabilitatea comandantului misiunii UE.

(2) CMUE primește periodic rapoarte din partea comandantului misiunii UE. Acesta îi poate invita pe comandanții UE la reuniunile sale, după caz.

(3) Președintele CMUE acționează ca punct principal de contact pentru comandantul misiunii UE.

Articolul 7

Coerența în ceea ce privește răspunsul și coordonarea din partea Uniunii

(1) ÎR asigură punerea în aplicare a prezentei decizii, precum și coerența acesteia cu acțiunea externă a Uniunii în ansamblu, inclusiv cu măsurile de asistență militară ale Uniunii în sprijinul Ucrainei finanțate în cadrul Instrumentului european pentru pace.

(2) Fără a aduce atingere lanțului de comandă, comandantul misiunii UE menține o strânsă cooperare și coordonare cu șeful delegației Uniunii în Ucraina și cu șeful misiunii EUMAM Ucraina. Comandantul misiunii UE, cu sprijinul structurii UE de comandă și control menționate la articolul 2 alineatul (2), menține o strânsă cooperare și coordonare cu autoritățile ucrainene la nivelurile corespunzătoare.

(3) EUMAM Ucraina își coordonează activitățile cu activitățile bilaterale ale statelor membre în sprijinul Ucrainei, precum și cu alți parteneri internaționali care împărtășesc aceeași viziune, în special Statele Unite ale Americii (SUA), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (Regatul Unit), Canada, Celula internațională de coordonare a donatorilor (IDCC) și Centrul de control EUCOM Ucraina.

Articolul 8

Participarea statelor terțe

(1) Fără a aduce atingere autonomiei decizionale a Uniunii și cadrului instituțional unic al acesteia și în conformitate cu orientările relevante ale Consiliului European, statele terțe pot fi invitate să participe în cadrul EUMAM Ucraina.

(2) Consiliul autorizează COPS să invite statele terțe să ofere contribuții și să adopte deciziile corespunzătoare privind acceptarea contribuțiilor propuse, la recomandarea comandantului misiunii UE și a CMUE.

(3) Modalitățile detaliate privind participarea statelor terțe fac obiectul unor acorduri încheiate în temeiul articolului 37 din TUE și în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 218 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În cazul în care Uniunea și un stat terț au încheiat un acord prin care se instituie un cadru pentru participarea statului terț respectiv la misiuni ale Uniunii de gestionare a crizelor, dispozițiile respectivului acord se aplică în contextul EUMAM Ucraina.

(4) Statele terțe care aduc contribuții militare importante la EUMAM Ucraina au aceleași drepturi și obligații în ceea ce privește gestionarea curentă a EUMAM Ucraina ca statele membre care participă la EUMAM Ucraina.

(5) Consiliul autorizează COPS să adopte deciziile corespunzătoare cu privire la crearea unui comitet al contribuitorilor, în cazul în care unele state terțe aduc contribuții militare importante.

Articolul 9

Statutul unităților și al personalului aflat sub comanda Uniunii

Acordul Uniunii privind statutul forțelor (SOFA UE) se aplică unităților și personalului aflate sub comanda Uniunii și desfășurate pe teritoriul statelor membre.

Articolul 10

Statutul personalului Ucrainei

Statutul personalului FAU care participă la organizarea instruirii furnizate de EUMAM Ucraina sau beneficiază de această instruire este definit în cadrul unor acorduri între autoritățile competente ale statelor membre care găzduiesc instruirea și autoritățile competente din Ucraina. EUMAM Ucraina și autoritățile competente din Ucraina pot încheia acorduri cu privire la condițiile în care personalul FAU va fi găzduit de EUMAM Ucraina.

Articolul 11

Dispoziții financiare

(1) Costurile comune ale EUMAM Ucraina sunt gestionate în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509.

(2) În conformitate cu articolul 44 alineatul (6) din Decizia (PESC) 2021/509, următoarele norme specifice se aplică misiunii EUMAM Ucraina:

- (a) structura UE de comandă și control menționată la articolul 2 alineatele (2) și (3) urmează a fi finanțată în conformitate cu normele aplicabile comandamentului forței misiunii, indiferent de amplasare;
- (b) următoarele costuri incrementale urmează a fi finanțate în comun de IEP:
- (i) costurile operaționale pentru sprijinirea persoanelor care beneficiază de instruire din cadrul FAU (transportul de la frontiera ucraineană la centrele de instruire și înapoi și în cadrul centrelor de instruire, în jurul acestora și între acestea; asistență cotidiană; asistență medicală și evacuări medicale);
 - (ii) costurile operaționale necesare pentru activitățile de instruire (carburanți, uleiuri și lubrifianti, întreținerea vehiculelor utilizate pentru instruire; interpreți; și kituri individuale de pregătire, atunci când nu sunt furnizate de Ucraina).
- (3) Kiturile individuale de pregătire menționate la alineatul (2) nu mai sunt considerate costuri comune atunci când sunt furnizate în temeiul unei măsuri de asistență din cadrul IEP.
- (4) Articolele enumerate la alineatul (2) pot fi furnizate de un stat membru, caz în care EUMAM Ucraina va plăti respectivului stat membru achizițiile respective în conformitate cu normele aplicabile plăților către furnizorii EUMAM Ucraina. Alternativ, aceste articole pot fi achiziționate de EUMAM Ucraina.
- (5) Valoarea de referință financiară pentru costurile comune ale EUMAM Ucraina pentru perioada de doi ani de la lansarea acesteia este de 106 700 000 EUR. Procentul din valoarea de referință menționat la articolul 51 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2021/509 este stabilit la 30 % pentru angajamente și la 30 % pentru plăți.

Articolul 12

Celula de proiect

- (1) EUMAM Ucraina poate dispune de o celulă de proiect pentru identificarea și punerea în aplicare a proiectelor. După caz, EUMAM Ucraina coordonează, facilitează și furnizează consultanță pentru proiectele puse în aplicare de state membre și de state terțe, sub responsabilitatea acestora, în domeniile legate de mandatul EUMAM Ucraina și în sprijinul obiectivelor acesteia.
- (2) Sub rezerva alineatului (3), comandantul misiunii UE este autorizat să recurgă la contribuții financiare din partea statelor membre sau a statelor terțe pentru a pune în aplicare proiecte identificate ca putând veni în completarea altor acțiuni ale EUMAM Ucraina într-un mod coerent. În acest caz, comandantul misiunii UE încheie un acord cu statele respective, care acoperă în special procedurile specifice pentru soluționarea oricăror plângeri formulate de părți terțe cu privire la prejudicii suferite în urma acțiunilor sau omisiunilor din partea comandantului misiunii UE în utilizarea fondurilor furnizate de statele respective.
- (3) În niciun caz statele contribuitoare nu pot angaja răspunderea Uniunii sau a ÎR ca urmare a acțiunilor sau omisiunilor comandantului misiunii UE în utilizarea fondurilor din partea statelor respective.
- (4) COPS își dă acordul cu privire la acceptarea unei contribuții financiare din partea statelor terțe în beneficiul celulei de proiect.

Articolul 13

Comunicarea informațiilor

- (1) ÎR este autorizat să comunice statelor terțe asociate prezentei decizii, după caz și în conformitate cu nevoile EUMAM Ucraina, informații UE clasificate generate în scopul EUMAM Ucraina, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE (*):
- (a) până la nivelul prevăzut în acordurile aplicabile privind securitatea informațiilor încheiate între Uniune și statul terț în cauză; sau

(*) Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1).

- (b) până la nivelul „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” în alte cazuri.
- (2) ÎR este, de asemenea, autorizat să comunice Ucrainei, SUA, Regatului Unit, Canadei și IDCC, în conformitate cu nevoile operaționale ale EUMAM Ucraina, informații UE clasificate până la nivelul „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” care sunt generate în scopul EUMAM Ucraina, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE. În acest scop se încheie acordurile necesare între ÎR și autoritățile competente din Ucraina și IDCC.
- (3) ÎR este autorizat să comunice statelor terțe asociate prezentei decizii toate documentele UE neclasificate care privesc deliberările Consiliului referitoare la EUMAM Ucraina și care intră sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Consiliului ⁽⁵⁾.
- (4) ÎR poate delega competențele menționate la alineatele (1)-(3), precum și capacitatea de a încheia acordurile menționate la alineatul (2) personalului Serviciului European de Acțiune Externă sau comandanților UE.

Articolul 14

Intrarea în vigoare și încetarea

- (1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării. Aceasta se aplică până la doi ani de la lansarea EUMAM Ucraina.
- (2) COPS efectuează o evaluare strategică a EUMAM Ucraina și a mandatului acesteia la șase luni de la lansarea EUMAM Ucraina. Cu suficient de mult timp înainte de expirarea prezentei decizii se efectuează o revizuire strategică a EUMAM Ucraina.
- (3) Prezenta decizie se abrogă la data închiderii structurii UE de comandă și control menționată la articolul 2 alineatele (2) și (3) în conformitate cu planurile aprobate pentru încetarea EUMAM Ucraina și fără a aduce atingere procedurilor privind auditul și prezentarea situațiilor financiare ale EUMAM Ucraina, astfel cum sunt prevăzute în Decizia (PESC) 2021/509.

Adoptată la Luxemburg, 17 octombrie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
J. BORRELL FONTELLES

⁽⁵⁾ Decizia 2009/937/UE a Consiliului din 1 decembrie 2009 de adoptare a regulamentului său de procedură (JO L 325, 11.12.2009, p. 35).